



KLASA: 011-02/24-06/05  
URBROJ: 376-03-25-02  
Zagreb, 24. siječnja 2025.

**HŽ Infrastruktura d.o.o.**  
**Mihanovićeva ulica 12**  
**10000 Zagreb**

**Predmet:      Pravni okvir za dodatne usluge HŽ Infrastrukture d.o.o.**  
**-      Stručno mišljenje, daje se**

Poštovani,

Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (dalje: HAKOM) zaprimila je vaš dopis 20. prosinca 2024. u kojem navodite kako ste zaprimili zahtjev željezničkog prijevoznika ENNA TRANSPORT d.o.o., Vukovar, vezano uz organizaciju prometa na riječkoj pruzi, a s obzirom na izvođenje radova i dodatni promet vlakova na toj pruzi zbog otvaranja RGW kontjerskog terminala. U navedenom zahtjevu se predlaže da HŽ Infrastruktura d.o.o. (dalje: HŽI) raspiše javni natječaj na koji bi se javili željeznički prijevoznici koji su registrirani kao teretni željeznički prijevoznici, koji bi s minimalno dvije „dodatne“ lokomotive, u ime HŽI-a, pružali uslugu vuče vlakova svim teretnim prijevoznicima na riječkoj pruzi čiji su vlakovi spremni za otpremu pod istim uvjetima i na taj način ubrzali otpremu vlakova, smanjili tranzitno vrijeme te brže dovezli i sastavili obje polovice vlakova u kolodvorima Lokve ili Moravice za daljnju otpremu. U dopisu tražite mišljenje o tome je li prijedlog ENNA TRANSPORTA d.o.o. u skladu s odredbama Zakona o željeznici (NN br. 32/19, 20/21 i 114/22; dalje: ZOŽ), a posebice s načelom razdvajanja pružanja usluga željezničkog prijevoza i upravljanja željezničkom infrastrukturom. Također tražite i mišljenje o tome kako bi predloženo rješenje utjecalo na tržište željezničkih usluga i usluga željezničkog prijevoza u RH, a vezano uz mogućnost HŽI-a da obveže željezničke prijevoznike na korištenje lokomotiva izabranog željezničkog prijevoznika te u pravitku dostavljate dopis ENNA TRANSPORTA d.o.o.

U odnosu na navedeno HAKOM se očituje kako slijedi. Pitanje raspisivanja predmetnog javnog natječaja od strane upravitelja infrastrukture nije regulirano ZOŽ-om niti Zakonom o regulaciji tržišta željezničkih usluga i zaštiti prava putnika u željezničkom prijevozu (NN br. 104/17), za koje je HAKOM nadležan.

Nadalje, ukoliko neki prijevoznik u ime HŽI-a nudi određene usluge onda se sukladno članku 309. Zakona o obveznim odnosima (NN br. 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21, 114/22, 156/22, 145/23, 155/23) radi o zastupanju, pri čemu ugovor što ga sklopi zastupnik u ime zastupane osobe i u granicama svojih ovlaštenja obvezuje neposredno zastupanog, u ovom slučaju HŽI, i drugu ugovornu stranu. Navedeno znači da bi prijevoznik odabran natječajem koji bi u ime HŽI-a nudio usluge vuče ostalim prijevoznicima, neposredno obvezivao HŽI. Usluga vuče vlakova nije u funkcijama koje su, sukladno članku 5. stavku 1. točki 36. i članku 10. ZOŽ-a, povjerene upravitelju infrastrukture.

Naime, pravna osoba koja nudi uslugu vuče se sukladno članku 5. stavku 1. točki 46. ZOŽ-a smatra željezničkim prijevoznikom. Štoviše, dužnost je željezničkog prijevoznika kao pravne osobe čije je glavna djelatnost pružanje usluga željezničkog prijevoza putnika i/ili tereta, da osigura vuču, ali je dopušteno djelovanje i željezničkog prijevoznika kao pravne osobe koja pruža samo uslugu vuče vlakova.

Stoga bi HŽI ugovaranjem na predloženi način s željezničkim prijevoznikom koji bi u njegovo ime pružao uslugu vuče postupao kao prijevoznik. Kako bi HŽI mogao djelovati kao prijevoznik i baviti se pružanjem usluge vuče, morao bi ishoditi dozvolu za obavljanje usluga željezničkog prijevoza sukladno člancima 33. do 38. ZOŽ-a kao i jedinstvenu potvrdu o sigurnosti sukladno Zakonu o sigurnosti interoperabilnosti željezničkog sustava (NN br. 63/20). Objedinjavanjem djelatnosti upravljanja željezničkom infrastrukturom i djelatnosti željezničkog prijevoza došlo bi do stvaranja vertikalno integriranog društva, u kojem bi sukladno članku 10. stavku 4. ZOŽ-a ove djelatnosti morale temeljiti na načelu razdvajanja i biti organizirane u odvojenim pravnim osobama ili organizacijskim jedinicama. Također, funkcije upravljanja prometom i planiranja održavanja morale bi se izvršavati na transparentan i nediskriminirajući način sukladno čl. 12. ZOŽ-a, između djelatnosti upravitelja infrastrukture i djelatnosti prijevoza unutar vertikalno integriranog društva morale bi se poštovati obveze razdvajanja računa i financijske transparentnosti propisane člankom 8. i 14. ZOŽ-a. U konačnici HŽI bi u navedenoj situaciji svoje poslovanje morao u cijelosti uskladiti s člancima 6. do 14. ZOŽ-a kojima propisana je neovisnost i osnovne djelatnosti željezničkih prijevoznika i upravitelja infrastrukture, koji mogu djelovati u okviru vertikalno integriranog društva, uz ispunjavanje zakonskih uvjeta.

U odnosu na pitanje utjecaja predloženog rješenja na tržište željezničkih usluga i usluga željezničkog prijevoza u RH u slučaju obvezivanja željezničkih prijevoznika od strane HŽI-a na korištenje lokomotiva izabranog željezničkog prijevoznika, očitujemo se kako HŽI ne može obvezati željezničke prijevoznike da koriste isključivo uslugu vuče željezničkog prijevoznika koji bi bio odabran javnim natječajem na predmetnoj dionici, već odabrani prijevoznik može biti samo mogućnost koja se prijevoznicima stavlja na raspolaganje za uslugu vuče vlakova. Također, pripemajući ovo mišljenje, HAKOM je proveo postupak stručnih konzultacija sa europskim regulatornim tijelima iz Skupine neovisnih regulatornih tijela u željeznici - IRG-Rail, gdje je među ostalim utvrdio da se usluge ove vrste u pravilu pružaju na komercijalnoj osnovi između samih željezničkih prijevoznika, primjerice u Sloveniji na dionici Koper – Postojna.

Zaključno, želimo istaknuti kako ovo mišljenje ne isključuje mogućnost vođenja drugih odgovarajućih postupaka sukladno propisima.

S poštovanjem,

**RAVNATELJ**  
**Mr. sc. Miran Gosta**  
(elektronički potpisan)

Dostaviti:

1. HŽ Infrastruktura d.o.o., Mihanovićeva ulica 12, 10000 Zagreb – poštom s povratnicom
2. U spis

